



# Békés Megyei Könyvtár

Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3.

Tel: 06-66/530-200

<http://konyvtar.bmk.hu>

<https://www.facebook.com/BekesMegyeiKonyvtar>

Instagram: bekesmegyeikonyvtar



# Fenntarthatóság

## Digilabor és a BékésWiki

### Pályázat

- 1) Digilabor – könyvtári alkotóműhely
- 2) BékésWiki – helyismereti közösségi tartalomfejlesztés

# Előzmények, pályázatírás

2015 – minőségirányítási szakértő, Vidra Szabó Ferenc

2018 – Minősített Könyvtár Cím

**2020 – Könyvtári Minőségi Díj**

## Személyes szakmai ambíciók

Kertész Zoltán – Makerspace

Juhász Zoltán – BékésWiki online adatbázis

## Intézményi szintű motiváció

Tudunk újat nyújtani! Kell a könyvtár!

## Pályázati forrás

alapvető eszközök, programok

# Előzmények, pályázatírás

„Nemcsak műved van, az idő is van.

S az időn belül meg **van a te pillanatom**, melyet nem szabad elmulasztani.”

Márai Sándor: A feladatról és a pillanatról (Füveskönyv 142.)

# A pályázat

[http://konyvtar.bmk.hu/documents/10180/495053/bmk\\_kmd20200703.pdf/6651f882-025e-421c-90e2-a7a2c7a1e82f](http://konyvtar.bmk.hu/documents/10180/495053/bmk_kmd20200703.pdf/6651f882-025e-421c-90e2-a7a2c7a1e82f)

**Múlt – Jövő**

**Békés Wiki – Digilabor**



# A pályázat

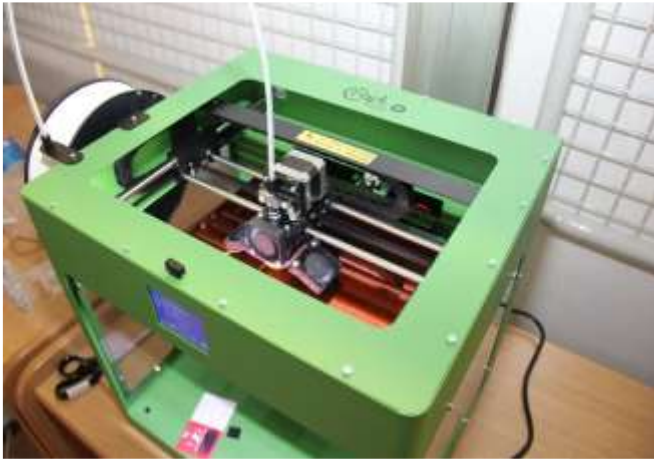
[http://konyvtar.bmk.hu/documents/10180/495053/bmk\\_kmd20200703.pdf/651f882-025e-421c-90e2-a7a2c7a1e82f](http://konyvtar.bmk.hu/documents/10180/495053/bmk_kmd20200703.pdf/651f882-025e-421c-90e2-a7a2c7a1e82f)

„Élj gazdaságosan, alkoss takarékosan,  
ne költsd erődet másra, csak a  
lényegesre.”

Márai Sándor: A lényegesről (Füveskönyv 161.)



# Digilabor



# Digilabor

Fenntartható, mert...

„A fenntarthatóság lényege a **nyertes-nyertes** (win-win) lehetőségek kiaknázása, az olyan eszközök és megoldások megtalálása és alkalmazása, amelyekkel a **szervezet**, a **társadalom** és a **környezet** egyaránt jól jár.”

„...úgy elégítjük ki a **jelen szükségleteit**, hogy azzal nem csökkentjük a **jövendő generációk** képességét, hogy kielégíthessék a saját szükségleteiket.”

[https://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/minoseg\\_dij\\_segedlet\\_atdolgozva.pdf](https://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/minoseg_dij_segedlet_atdolgozva.pdf)



# Digilabor

Fenntartható, mert...

A Digilabor műhely és szolgáltatásai fenntarthatóságát a tervezéskor több szempontból vizsgáltuk, **kockázatelemzést** végeztünk. A lehetséges kockázati okokat és hatásaikat kerestük annak érdekében, hogy a „**Mit lehet tenni?**” kérdésre megnyugtató válaszokat találjunk.

**Ellenőrzési időszakok** meghatározásával a biztonságos megvalósítást kívántuk segíteni.

# Digilabor

Kockázati tényező(k)	Kiváltó ok	Kockázati hatások	Súlyozás (1-10)	Ellenőrzés	Mit lehet tenni?
Nem kap széles nyilvánosságot a fejlesztés.	Nem alkalmazzuk a tervezett módszereket.	Kevés az érdeklődő, nem teljesül a vállalt min. 450 fő bevonása.	10	6 havonta	A népszerűsítés új módszereit kell bevezetni.
	Nem kelti fel a célközönség érdeklődését a népszerűsítésünk.	Kevés az érdeklődő, nem teljesül a vállalt min. 450 fő bevonása.	10	6 havonta	A célközönség elérésének módját meg kell változtatni.
Alacsony szintű a kihasználtság.	Kevés a bevont használó.	Kevés az érdeklődő, nem teljesül a vállalt min. 450 fő bevonása.	10	3 havonta	A célközönség elérésének módját meg kell vizsgálni.
	Kevés a visszatérő használó.	Hosszú távon nem kifizetődő a működtetés.	8	12 havonta	A használók igényeinek felmérése.
	Nem az igényeknek megfelelő a felszereltség.	Hosszú távon nem kifizetődő a működtetés.	8	12 havonta	Újabb eszközök, alkalmazások beszerzése.
A fenntarthatóság veszélyben van, mert nincs elegendő forrás a terek üzemeltetésére (rezsi, fogyóeszközök, stb.).	A költségvetési keret kevés.	A szolgáltatásra kész kreatív terek nem működnek.	8	12 havonta	Szponzorokat kell keresni, térítéses szolgáltatásokat kell bevezetni az eredeti cél megtartásával.
Hiányos az életkori sajátosságoknak való	Nem volt körültekintő a tervezés.	Szűkül a bevontak köre.	6	12 havonta	A célcsoportok szervezeteinek megkeresésével új igényfelmérés.
A kreatív foglalkoztató tér nem jól megközelíthető.	Nincs elegendő tájékoztató felirat, ismertető.	Nem megfelelő mértékben nő a bevontak köre.	8	12 havonta	A földszinti közlekedő tér szükség szerinti átrendezése. A láthatóság növelése.
Nem az igényeknek megfelelő a labor felszereltsége.	Nem volt megfelelő a célközönség meghatározása.	Nem optimális, nem kiegyensúlyozott az eszközök kihasználtsága.	6	12 havonta	SWOT készítése az együttműködő szervezetek bevonásával.
	Változott a célközönség igénye.	Nem optimális, nem kiegyensúlyozott az eszközök kihasználtsága.	8	12 havonta	A célközönség igényeinek felmérése.
	Nem megfelelő minőségű a felszereltség.	Költséges javításokra van szükség. Az eszközöket pótolni kell.	9	12 havonta	Garanciák érvényesítése, az eszközhasználathoz újabb tájékoztatók készítése.
Nincs megfelelő segítő személyzet a laborban, a szabadtéri oktatóterben.	Kevés a hozzáértő könyvtáros (közfoglalkoztatott, IKSZ-es diák).	Az átlagosnál gyorsabban használnának vagy romlanak el az eszközök.	10	6 havonta	Az olvasószolgálati osztályvezető hetente ellenőriz, rögzíti az ellenőrzés tényét és tapasztalatait.

# Digilabor

Arra jutottunk, hogy fenntartható lesz a Digilabor, ha megfelelő promócióval elegendő érdeklődőt, fizetőképes használót tudunk megnyerni.

DIGILABOR + Digilépcső + Digikomp



**INTERNET FIESTA**  
Digilabor nyitott műhelynap

Időpont:  
2019. március 23. (szombat) 14:00-19:00  
Helyszín: Békés Megyei Könyvtár

KÖNYVTÁR KOMMUNIKÁCIÓ INTERNET  
2019. | MÁRCIUS | 21-28.

Békés Megyei Könyvtár  
1029 Békéscsaba, Árkai László u. 10.  
T: 06-30/222-111  
www.bekesmegyei.konyvtar.hu



# Digilabor

Arra jutottunk, hogy fenntartható lesz a Digilabor, ha fontosnak tartjuk...

hogy **szponzorokat** találjunk és az is, hogy költséghatékonyan működjön a műhely; többek között törekedni kell az anyagok **újrahasznosítására**, a gépek és eszközök **kíméletes és célszerű** használatára, a folyamatos **karbantartásra**.





# Digilabor

Arra jutottunk, hogy segíti a fenntarthatóságot, ha...

a Digilabor működését példaként mutatjuk az ország többi kulturális intézménye számára.

A **Könyvtári Intézet** közreműködésével kialakítottuk a „**Makerspace a könyvtárakban**” című képzést gyakorló könyvtárosok számára. Lesz **motivációnk**.



# Digilabor

Az eredeti cél a **képességfejlesztés, új könyvtári szolgáltatás** nyújtása volt.

A tér érvényes **olvasójeggyel** rendelkezők számára **díjmentesen** látogatható, így olvasóink a hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett az új technológiákhoz is szabadon hozzáférhetnek.

**DE: anyagköltség!**

Vannak érdeklődők.

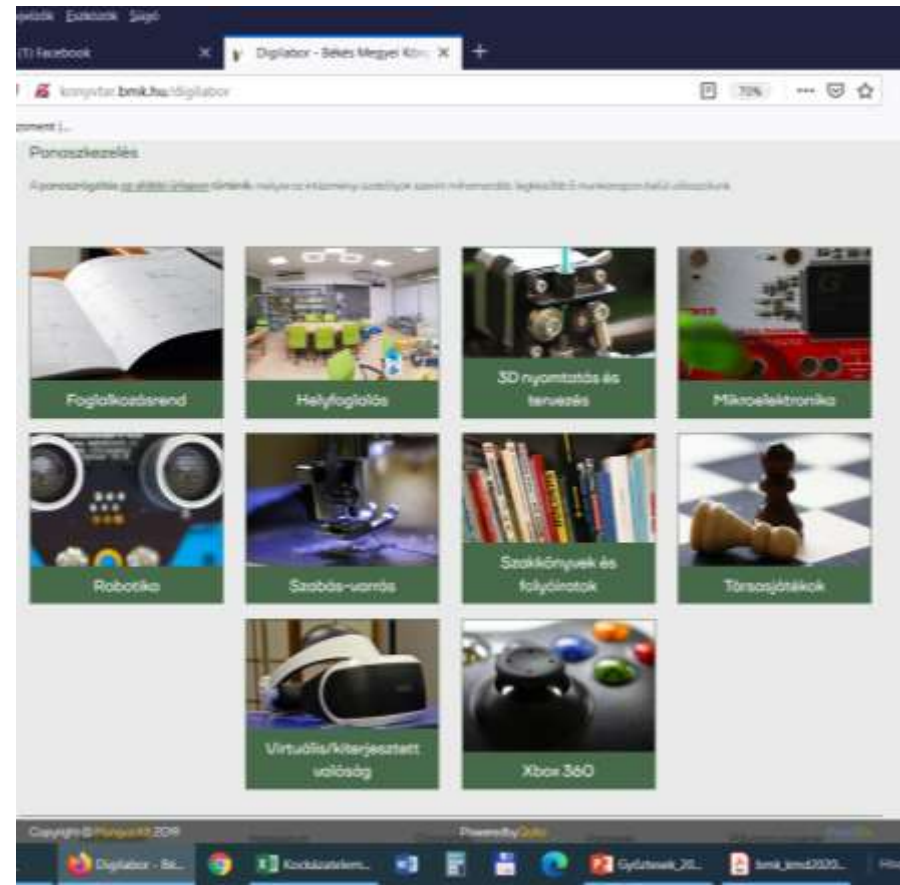
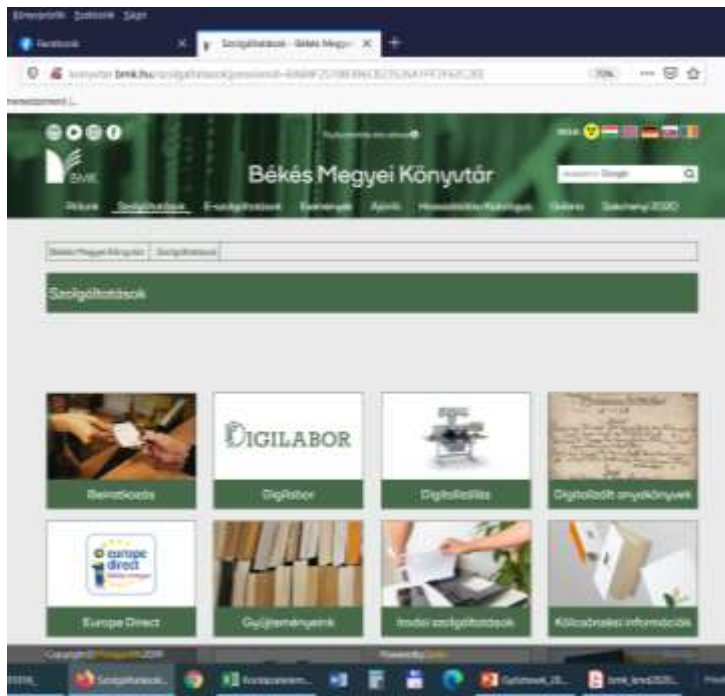


# Digilabor

## Népszerűsítés

Együttműködési **megállapodást** kötünk nevelési intézményekkel. Szabadidős foglalkozásokhoz, az iskolai közösségi szolgálat teljesítéséhez helyszínt kínálunk. (~Kollabor)

A könyvtári **honlapon** kiemelt szolgáltatásként kínáljuk Digilabort.



# Digilabor

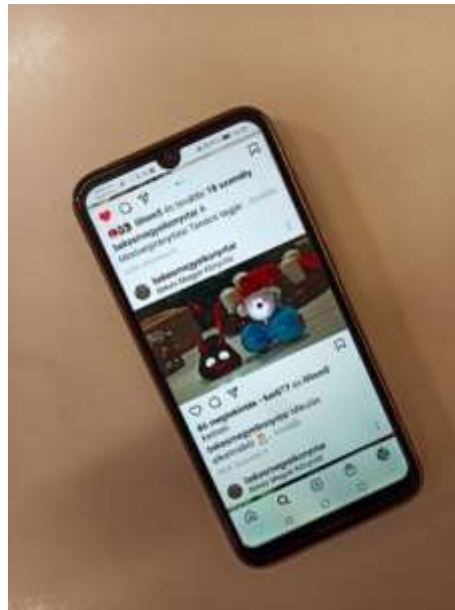
A népszerűsítés érdekében:

- Elektronikus és nyomtatott **tájékoztatókat** készítünk. A kiadványok iskolákba, továbbképző központokba juttatásával új használókat toborzunk.
- A **helyi médiában** rendszeresen bemutatjuk a tevékenységeket, eredményeket – erre **terv** készült.
- Az inaktív lakosság elérése céljából szórólapokat viszünk **orvosi rendelőkbe**, munkaügyi központokba. (Pandémia)

# Digilabor

A népszerűsítés érdekében:

- **Elektronikus** hírlevélben gyorsan, nagy tömegű célközönséget érünk el. Az online felületeinken figyelemfelkeltő **videós és képes bejegyzéseket** helyezünk el. (FB, Insta)



# Digilabor

Az anyagi erőforrás megteremtése érdekében:

- költségszámításra alapozott térítéses szolgáltatásokat vezetünk be: születésnapi zsúr, céges tréningek (Pandémia),
- a helyi vállalkozások szponzori támogatását kérjük, kapjuk (pl. alapanyag a könyvkötéshez).

# Digilabor – win-win

A Békés Megyei Könyvtár a Digilabor kialakításának időszakában már jól járt, hiszen rengeteget **tanultak a kollégák.**

A közvetlen környezetünkben pedagógusok, tanulók, családok szereztek olyan **élményeket**, amelyekre korábban nem volt lehetőség.

A társadalom is jól jár a könyvtári makerspace típusú Digilabor működésével:

**alkotás, újítás, újrahasznosítás, gyakorlatba való átültetés.**





# BékésWiki + Digilabor





# Békés Wiki

2006 – BékésWiki – online helyismereti enciklopédia gondolata

2011 – helyismereti vetélkedők, helyismereti klub

2019 – Helyismereti közösségi tartalomfejlesztés, szakkör (EFOP)



**Szeretettel várjuk jelentkezését a Békés Megyei Könyvtár ingyenes BékésWiki-szakkörére, amennyiben:**

- érdeklődik Békés megye értékei körül;
- megismerkedne a BékésWiki helyismereti elektronikus enciklopédiával és a szerkesztésével;
- elsajátítaná a kutatás alapjait;
- ellátogatna a Magyar Nemzeti Levéltár Békés Megyei Levéltárába, Gyulára;
- hasonló érdeklődésű emberekkel helyismereti sélán venne részt a városban;
- szeretne megismerni és megkóstolni tipikusan helyi ízeket;
- gyarapítaná informatikai tudását.

**A gyűjtőmunkához szükséges eszközöket ajándékba adjuk!**

**Jelenkezés:**  
bekescsaba@europedirect.hu; tel.: +36-66-530-201

**Első alkalom: 2019. január 14. (hétfő) 14 óra**

**Helyszín: Békés Megyei Könyvtár (Békéscsaba, Kiss E. utca 3.)**

EFOP-3.7.3-16-2017-00337  
A Békés Megyei Könyvtár az egész életben át tartó tanuláért

BMK

SZÉCHENYI

SZÉCHENYI

# Békés Wiki

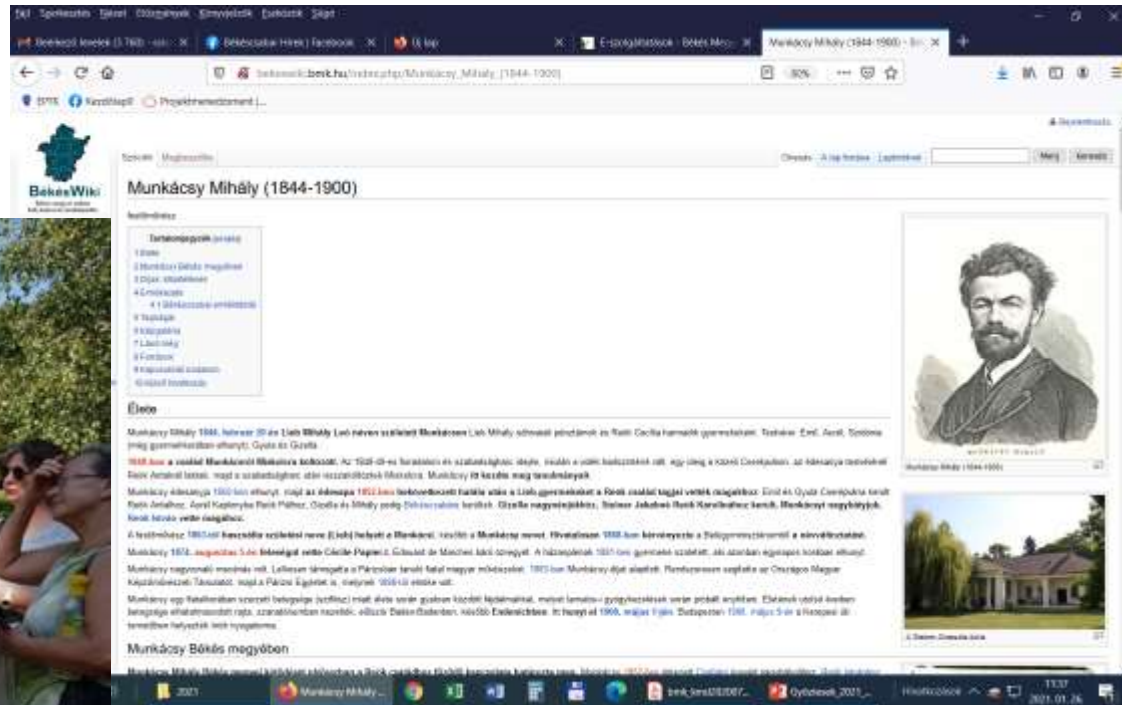
A szakkörrel elindult egy olyan **hosszú távú együttműködés**, amely **érzelmileg kötődő és felkészített „civiliek”** közreműködésével biztosítja a BékésWiki folyamatos gyarapodását, fenntarthatóságát és összhangban van a „közösségi részvétellel működtetett szervezet” minősítésünkkel.





# Békés Wiki

A megye természeti és kulturális értékeinek megőrzése turisztikai szempontból is egyre nagyobb jelentőségű (pl. **Munkácsy-negyed** kiépítése). Kiemelt fenntartói támogatást élvez a helytörténeti, helyismereti téma.

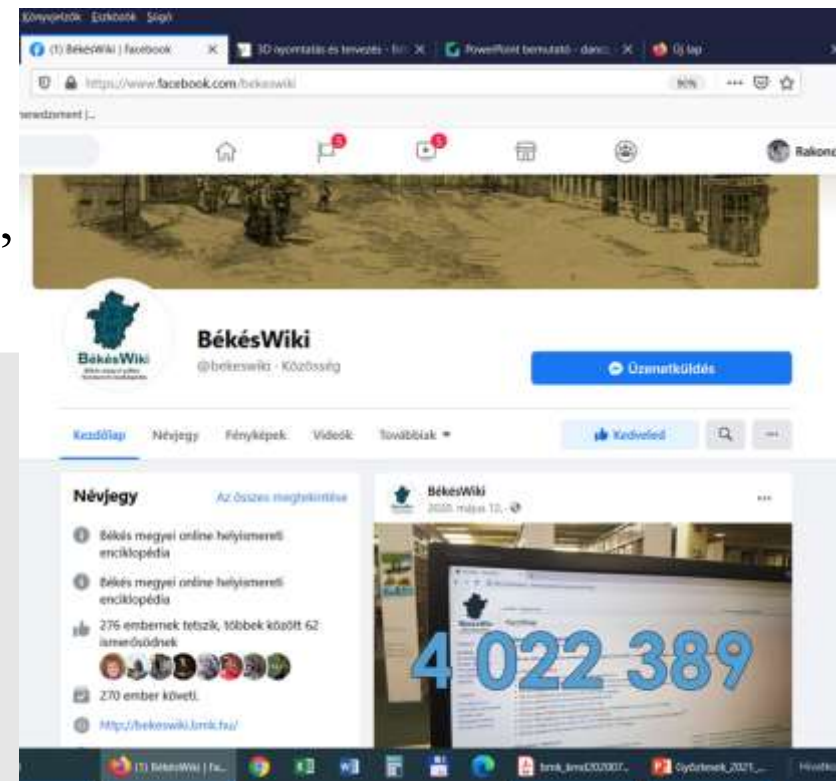


# Békés Wiki

Az **interaktivitásra** építve indítottunk olyan szolgáltatásokat, melyeket a lakosság aktív szerepvállalásával kívánunk fejleszteni.

A saját ismeretek hozzáadásával, a közösség **kollektív tudása bővíthető**, az egyéni tudás egy nagyobb rendszer részévé válik, melyben **hosszú távon megőrizhető**. Ez vonzó!

A kommunikációt és együttműködést **web 2.0**-ás technológiák biztosítják: Twitter, Facebook, Tumblr, Google Drive, fórumok, blogok, wikik...



# Békés Wiki



**megtekintés: 1 131 605**

# Békés Wiki

A BékésWikire vonatkozó visszacsatolások legnépszerűbb felülete a **Békéscsaba a múltban** Facebook-csoport. Régi békéscsabai fotókat, élményeket osztanak meg a csoport tagjai.

A BékésWiki békéscsabai tartalmait mindig **megosztjuk a csoporttal**: új szócikkek, Facebook-posztok évfordulók, jeles események...

Gyakran értékes forrásanyagokat, hasznos információkat **kapunk a BékésWiki számára**.





# Fenntarthatóság

Elterjedt megállapítás a fenntarthatósággal kapcsolatban, hogy három alappilléren nyugszik:

**gazdaság,  
társadalom,  
környezet.**

Egymáshoz való viszonyukról, mértékükről különbözőképpen vélekednek a szakemberek.



# Békés Wiki – fenntarthatóság 1.

## Pénzügyi vonatkozás

- ✓ A tartalomszolgáltatáshoz szükséges **technikai eszközöket** ugyan jelentős pályázati forrásból vásároltuk, de így a **következő 10–15 évben** a rendelkezésünkre álló informatikai eszközök biztosan megfelelők.
- ✓ Olyan **minőségű** gépeket szereztünk be, melyek ekkora időtávon működőképesek lesznek.
- ✓ A könyvtáros munkatársak **munkaidejükben** végzik a fejlesztést – nincs többletkiadás.
- ✓ A csatlakozó **önkéntesek érzelmileg elkötelezettek**, nem várnak ellenszolgáltatást.

# Békés Wiki – fenntarthatóság 2.

## Társadalmi hasznosulás

- ✓ A **szakma fejlesztési terveivel** (erőteljes digitalizálás, felhasználóbarát alkalmazások fejlesztése) összezseng a tartalomfejlesztésünk.
- ✓ A **fenntartó rövid és hosszú távú törekvései** (helyi turizmusfejlesztés, Munkácsy-negyed kialakítása, Wenckheim kerékpárút kiépítése, mindezekhez gyors és korrekt tájékoztatás nyújtása) biztosítják, hogy a helytörténeti, helyismereti információk elérhetőségének bővítésére szükség lesz.
- ✓ A könyvtárra, a kiépülő Munkácsy-negyed egyik kulturális intézményeként **kiemelt tájékoztatási szerep** vár.
- ✓ A szolgáltatásunk széles társadalmi rétegek hasznára válik; **oktatást** segít, **kompetenciákat** fejleszt, önértékelést és **helyi kötődést erősít**, végső soron a munkaerőpiaci érvényesülést is segíti.

# Békés Wiki – fenntarthatóság 3.

## Partneri igények

- ✓ Felmérések eredményei mutatják, a napi tájékoztató munka során is tapasztaljuk, hogy a helyismereti tartalmak iránt **nő az érdeklődés**.
- ✓ A megye települési könyvtárosai korábban is kaptak instrukciókat a helyi tartalmak feldolgozásához, de a közös felületen való megjelenés a **települések** értékeinek megőrzését és **széles körű megismertetését** is jelenti.
  - ✓ A **települési vezetők** is egyre többen ismerik fel az online szolgáltatások lehetőségeit.
- ✓ A szócikkírást segítő technikák, **módszertani segédeszközök** alkalmazásával egyre több az együttműködési szándékról nyilatkozó olvasó és könyvtáros is.

# BékésWiki +

## További kapcsolódási lehetőségek

- ✓ A BékésWikire alapozva további díjmentesen, otthonról is elérhető helyismereti **szolgáltatásokat** alakítottunk ki.
- ✓ A **100 éve történt** és a **Csabai szemelvények** blogokkal szinergiára törekszünk, ugyanakkor igyekszünk elkerülni a fölösleges ismétlődést.
- ✓ Az oldalak tartalmi sokszor összekapcsolódnak egy-egy szócikkkel vagy ötletet adnak újabb szócikk megírására. Mindkét felület bejegyzéseit heti rendszerességgel megjelentetjük a könyvtár **Facebook-oldalán**.

# BékésWiki +

- ✓ Az enciklopédia **nem teljes**, mindig lesznek új témák, amelyeket érdemes kutatni.
- ✓ A BékésWiki a **teljes megyét** hivatott körbejárni, igyekszünk bővíteni több, a megyében található település bevonásával.
- ✓ A BékésWikire építve többféle program szervezhető. Kedvelik a könyvtárhasználók, ha **kvízt** hirdetünk, újabb **vetélkedő** vagy **tanfolyam** szervezésére is van igény.
- ✓ A KDS-k projektben készített **online helyismereti séták**, **játékok** is építenek a BékésWikire.



# BékésWiki +

- ✓ Az utóbbi években a szócikkírás és a helyismereti tartalomkészítés az intézményi **munkaterv** részévé vált.
- ✓ Egyre több **munkatárs** vállal szerepet az enciklopédia bővítésében. A koronavírus-járvány veszélyhelyzeti időszakában több szócikk is készült a home office-ban.

Az **intézményvezetés** további támogatásával és a **munkatársak** szerepvállalásával, a külső **partnerek** közreműködésével, a használói visszajelzésekre, igényekre alapozva a BékésWiki fenntartható.

# Társadalmi hasznosulás

DANCS SZABOLCS, OSZK, FŐTANÁCSOS

KÖNYVTÁR(OS) ÉS TÁRSADALOM – HATÁS ÉS ELLENHATÁSK2 – A KÖNYVTÁRAK HATÁSA A TÁRSADALOMBAN: MÉRJÜK ÉS TEGYÜK LÁTHATÓVÁ BUDAPEST, 2020. június 18.

[https://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/hirfajlok/dancs\\_szabolcs\\_konyvtaros\\_es\\_tarsadalom.pdf](https://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/hirfajlok/dancs_szabolcs_konyvtaros_es_tarsadalom.pdf)

## A könyvtári hatás területei

- a) **egyénekre** gyakorolt hatás;
  - készségek és a kompetenciák változása
  - magatartás és viselkedés változása
  - nagyobb sikeresség a kutatásban, a tanulásban vagy a karrierben
  - egyéni jólét
- b) a **könyvtár** intézményére vagy közösségére gyakorolt hatás,
- c) **társadalmi** hatás.

# Társadalmi hatás

[https://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/hirfajlok/dancs\\_szabolcs\\_konyvtaros\\_es\\_tarsadalom.pdf](https://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/hirfajlok/dancs_szabolcs_konyvtaros_es_tarsadalom.pdf)

## I. Társadalmi élet

1) Társadalmi befogadás: A könyvtárak segítik a sajátos igényű marginalizált csoportok vagy személyek bevonását és támogatják őket a méltányosság és hozzáférhetőség terén.

Békéswiki ✓ Digilabor ✓

2) Társadalmi kohézió: A könyvtárak erősítik az emberek és a csoportok közötti kapcsolatokat és támogatják a kultúrák és generációk közötti megértést.

Békéswiki ✓ Digilabor ✓

# Társadalmi hatás

## II. Részvétel az információban és az oktatásban

1) Szabad információ-hozzáférés – cél, hogy az emberek részt tudjanak venni és megalapozott döntést tudjanak hozni a politikai és a társadalmi életben.

2) Szabad internet-hozzáférés – szociális szempont

3) Oktatás és élethosszig tartó tanulás – a közkönyvtár kiemelt ügye a gyermekek írni-olvasni tudása

Békéswiki ✓ Digilabor ✓

# Társadalmi hatás

III. Helyi kultúra és identitás – polgári büszkeség és közösségi identitás

IV. Kulturális változatosság – kulturális örökségünk megőrzése

V. Közösségi fejlődés – környezettudatosság, egészségtudatosság,  
közlekedésbiztonság

VI. Egyéni jólét – a könyvtár mint biztonságos, nyugodt és kényelmes  
hely; valahová tartozás érzése

VII. A kulturális örökség megőrzése – potenciális érték

**Békéswiki ✓ Digilabor ✓**

DÍJ



Szoftver  
Fejlesztés  
Javulás  
Öröm

